

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်

မြန်မာပြည်သူများအား Cyber Smart ဖြစ်စေရန် MCM မှ ပံ့ပိုးကူညီ

- ကိုဗစ်-၁၉ လော့ခ်ဒေါင်းချမှုများကြောင့် လိမ်လည်မှု၊ အထောက်အထားနှင့် အချက်အလက်ခိုးယူမှု၊ အွန်လိုင်းမှ တစ်ဆင့် လူကုန်ကူးခြင်း၊ ဒေတာလုံခြုံရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်အမှားများ အစရှိသည့် ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးအန္တရာယ်များ မြင့်တက်လာ၊ လူမှုကွန်ယက်မီဒီယာ၊ ဗီဒီယိုနှင့် ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းဖြင့် ငွေပေးချေမှုများအပေါ် ဆိုင်ဘာရာဇဝတ်သားများမှ ပစ်မှတ်ထားထ
- ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန - သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့် ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးဦးစီးဌာန ၊ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ US ICT Council တို့သည် Wave Money ၊ ကော်ပိုရိတ်စပွန်ဆာ Google ၊ Facebook ၊ VISA တို့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ၂၀၂၀ မြန်မာဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးလကို စီစဉ်

၁၂ ရက်၊ အောက်တိုဘာလ၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်၊ မြန်မာ။ ။ ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များသည် မြန်မာပြည်သူများအား အထူးသဖြင့် ကိုဗစ်-၁၉ ကူးစက်ကပ်ရောဂါဖြစ်ပွားနေစဉ်အတွင်း ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အန္တရာယ်များနှင့် ခြိမ်းခြောက်ခံရမှုများမှ ကာကွယ်ပေးရန်နှင့် အကူအညီအထောက်အပံ့ကောင်းများပေးနိုင်ရန် ပူးပေါင်းလက်တွဲခဲ့ကြသည်။ ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ၊ သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့် ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးရဲနိုင်မိုးမှ ၂၀၂၀ မြန်မာဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးလအား ကြေညာရန် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတွင် ယခုအခါ မြန်မာပြည်သူ သန်းပေါင်းများစွာသည် လူအချင်းချင်းဆက်သွယ်ရန်နှင့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဖျော်ဖြေမှုများ၊ အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့်

ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် နည်းပညာကို အသုံးပြုလာမှု များပြားလာသည်နှင့်အမျှ ဆိုင်ဘာလုံခြုံရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အန္တရာယ်များနှင့် ဆိုင်ဘာကို လုံခြုံစိတ်ချရစွာ အသုံးပြုနိုင်မှုတို့သည် လွန်စွာအရေးပါလာကြောင်း အလေးအနက်ထား ပြောကြားခဲ့သည်။

“အခုဆိုရင် အိမ်မှာပဲနေတဲ့ စီမံချက်ကြောင့် ကျွန်တော်တို့တွေဟာ ဒစ်ဂျစ်တယ်နည်းပညာကို အရင်ကထက် ပိုပြီးတော့ အသုံးပြုလာကြပါတယ်။ ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး လူထုကို အသိပညာပေးဖို့ဟာ ခုလိုအချိန်အခါမှာ အရမ်းကိုအရေးကြီးလာပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မသမာသူတွေဟာ ကပ်ရောဂါကျရောက်နေတဲ့ ဒီလိုကာလအတွင်းမှာ လူတွေရဲ့ ကြောက်ရွံ့မှု၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှု နဲ့ မရေရာမသေချာမှုတွေကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး လိမ်ညာလှည့်စား အမြတ်ထုတ်ချင်နေကြတာကြောင့်ပဲ။ ဆိုက်ဘာကနေ လိမ်လည်လှည့်ဖြား နေသူတွေဟာ လိမ်လည်ဖို့ ဒါမှမဟုတ် လျှို့ဝှက်နံပါတ် နဲ့ အခြားကိုယ်ရေးကိုယ်တာ သတင်းအချက်အလက်တွေကို ခိုးယူဖို့အတွက် အီးမေးလ်ပေးပို့တာမျိုး၊ စာတိုပေးပို့တာမျိုးတွေ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိပါတယ်။ သူတို့ဟာ လူတွေကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားဖို့၊ နာမည်ဖျက်ဖို့၊ သတင်းအချက်အလက်အမှားတွေ ပေးပို့ဖို့အတွက် လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာကိုလည်း အသုံးပြုကြပါတယ်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေနဲ့ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းတွေ၊ မိမိတို့အိမ်ကနေ video conferencing tool တွေ အသုံးပြုပြီး အတတ်ပညာတစ်ခုခု လေ့လာနေကြတဲ့ သို့မဟုတ် အလုပ်တွေလုပ်ကိုင်နေကြတဲ့သူတွေမှာလည်း ဆိုက်ဘာကနေတစ်ဆင့် အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြေတွေ အရင်ကထက် ပိုများလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့အတူတကွ အနီးကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေ လုပ်ဆောင်ဖို့လိုပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့စက်တွေ၊ အင်တာနက်ကွန်ရက်အသုံးပြုမှုတွေကို လုံခြုံစိတ်ချရအောင်သုံးစွဲပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မိသားစုတွေကို ဘေးကင်းလုံခြုံအောင် ထားရပါမယ်” ဟု ဦးရဲနိုင်မိုးမှ ပြောကြားခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့တပ်ဖွဲ့၊ နည်းပညာမူခင်းဌာန၊ ဌာနမှူး ရဲမှူးကြီး ညွန့်ဝေ၏အဆိုအရ ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတကင်းမဲ့မှုကြောင့် လွန်ခဲ့သည့် ၅ နှစ်အတွင်းတွင် ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ရာဇဝတ်မှုများဖြစ်ပွားမှုများ အလွန်အမင်းမြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။ “၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ ဆိုက်ဘာရာဇဝတ်မှု အခု ၂၀ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှာ ဆိုက်ဘာရာဇဝတ်မှု ၂၂၀ ကျော်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်နဲ့ ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာတော့ ၃၂၀ ကျော်နဲ့ ၂၀၁၉ မှာ ၃၇၀ ကျော်ထိ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒီ ၂၀၂၀ မှာတော့ ဒီနေ့အထိက ဆိုက်ဘာရာဇဝတ်မှုပေါင်း ၅၅၀ ကျော်အထိ ရှိနေပါပြီ။”

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ဒီနေ့အထိ Facebook အသုံးပြုသူဦးရေ ၂၃ သန်းရှိပါတယ်။ အဲဒီထဲက အများအပြားက သူတို့အကောင့်ရဲ့ password ကိုတောင် မသိကြပါဘူး။ လူတချို့က ဝက်ဘ်ဆိုက်အတု ဒါမှမဟုတ် အကောင့်အတုတွေ သုံးပြီးတော့ သူတို့ဆီကို ငွေလွှဲပေးဖို့ အလိမ်အညာတွေ လုပ်နေကြသလို အွန်လိုင်းမှာ လူကုန်ကူးတဲ့ဖြစ်စဉ်တွေလည်း ရှိနေပါတယ်။ ဒါဟာ ဒစ်ဂျစ်တယ် ပစ္စည်းကရိယာတွေကို အသုံးပြုသူတိုင်းနားလည်ထားရမယ့် တာဝန်ဝတ်တရားတစ်ခုလည်းဖြစ်ပါတယ်။” ဟု ၎င်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ်အထိတွင်မြန်မာနိုင်ငံ၌အင်တာနက်သုံးစွဲမှုသည် ရာခိုင်နှုန်း ၄၀ ရှိသည်။ ဧပြီတွင် ကပ်ရောဂါပထမလှိုင်း ကြုံတွေ့စဉ်အတွင်း အင်တာနက်အသုံးပြုမှု ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း မြန်မာ့ ဆက်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီများက ထုတ်ပြန်ခဲ့ကြသည်။ ဗီဒီယိုကွန်ဖရင့်ပြုလုပ်မှုနှင့် အွန်လိုင်းတွင် အကြောင်းအရာများအား ထုတ်လွှင့်မှု၊ အွန်လိုင်းမှ တစ်ဆင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း၊

မိုဘိုင်းပိုက်ဆံနှင့်ဒီဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုစနစ်တို့ကို သုံးစွဲမှုများသည်လည်းသိသိသာသာမြင့်တက်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဦးဆောင်မိုဘိုင်းငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း Wave Money က ၎င်းတို့၏ မိုဘိုင်း ပိုက်ဆံအိတ်အသုံးပြုသူများနှင့် မှတ်ပုံတင်စာရင်းသွင်းမှုများသည် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပထမနှစ်ဝက်တွင် ဂဏန်း ၃ လုံးစာ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်ခဲ့ပြီး သုံးစွဲသူအရေအတွက်တိုးတက်မှု ၄၀၁ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် မှတ်ပုံတင်စာရင်းသွင်းမှုအရေအတွက် ၄၂၆ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီး တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

Wave Money ၏ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ် Brad Jones က “Wave Money က ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး သုံးစွဲသူတွေနဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကို ပညာပေးခြင်း၊ မိုဘိုင်းငွေပေးချေမှုနဲ့ ဒစ်ဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုတို့အတွက် ဘေးကင်းလုံခြုံပြီး တိုးတက်ကြီးပွားတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဖန်တီးခြင်းတို့ကို ကူညီပေးဖို့ တရားဝင်မိတ်ဖက်အနေနဲ့ မြန်မာဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးလကို ပါဝင်ထောက်ပံ့ခွင့်ရတဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူပါတယ်။ ငွေကြေးကဏ္ဍမှာ အားလုံးပါဝင်မှုကနေ “ပိုမိုကောင်းမွန်သောမြန်မာနိုင်ငံ၏အနာဂတ်သစ်ဖန်တီးရန်” ဆိုတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျှော်မှန်းချက်နဲ့အတူ ဒစ်ဂျစ်တယ်တတ်မြောက်မှုက အလွန်အမင်းအရေးပါတယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ထိပ်တန်းဦးစားပေးတစ်ခုအဖြစ် ဆက်ရှိနေမှာပါ” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

MCM 2020 ပလက်တီနမ်စပွန်ဆာဖြစ်သည့် Google က ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ကြေညာချက်တွင် “လုံခြုံရေးသည် Google ၌ မိမိတို့ လုပ်ဆောင်သမျှ အရာအားလုံးအတွက် အခရာဖြစ်သည်။ မိမိတို့သည် အချက်အလက်ကာကွယ်ရေးနှင့် သုံးစွဲသူ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ လုံခြုံရေးတို့အား အမြင့်ဆုံးအနေအထား ထားရှိသည့် နည်းပညာများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် ကြီးကြီးမားမား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာအနေဖြင့် မိမိတို့သည် နေရာအားလုံးတွင် ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေးမှုအား မြှင့်တင်ခြင်းတွင် တက်ကြွသည့် မိတ်ဖက်တစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ MCM 2020 အား ထောက်ပံ့ကူညီခွင့်ရသည့်အတွက် မိမိတို့သည် ဝမ်းမြောက်ကျေနပ်ပြီး ပြည်သူများနှင့် လုပ်ငန်းများအား cyber smart ဖြစ်စေရေး ကူညီပေးနိုင်သည့် ကိရိယာများနှင့် လက်တွေ့အသုံးကျသော အကြံပြုချက်များကို ဝေမျှပေးရန် မျှော်လင့်ပါသည်” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

မြန်မာဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးလ (MCM) သည် ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးအသိပညာပေးမှုကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ပညာပေးရန်၊ အွန်လိုင်းတွင် မည်သို့ ဘေးကင်းစွာသုံးစွဲတတ်စေရန်တို့ကို ရည်ရွယ်သည့် နှစ်စဉ်ပြုလုပ်နေကျ အစီအစဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် လနှင့်ချီပြုလုပ်သည့် အခြားဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးအသိပညာပေးအစီအစဉ်နှင့်အတူ ထိုအစီအစဉ်ကို နှစ်စဉ် အောက်တိုဘာလတွင် ကျင်းပလျက်ရှိသည်။ ဒုတိယနှစ်ဖြစ်သည့် ယခုနှစ်တွင် MCM ကို ‘Do Your Part’ #BeCyberSmart’ အကြောင်းအရာဖြင့် ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။ MCM 2020 အား ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာနိုင်ငံဗဟိုဘဏ်၊ ကုန်သည်စက်မှုအသင်းချုပ်၏ ဒစ်ဂျစ်တယ်စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်း၊ တရားဝင်မိတ်ဖက် Wave Money နှင့် ကော်ပိုရိတ်စပွန်ဆာများဖြစ်ကြသော Google ၊ Facebook နှင့် VISA တို့၏ ပံ့ပိုးကူညီပေးမှုဖြင့် ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာနှင့် ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးဦးစီးဌာန ၊ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ US ICT Council တို့က စီစဉ်ကျင်းပခဲ့သည်။

US ICT Council အဖွဲ့ဝင် ကုမ္ပဏီများ၊ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ်၊ အစိုးရနဲ့ ကော်ပိုရိတ် မိတ်ဖက်တွေနဲ့အတူ ဒီလိုမျိုးအလွန်အမင်းအရေးပါတဲ့ကာလမှာ ဆိုက်ဘာရာဇဝတ်မှုတွေကို တွန်းလှန်နိုင်တဲ့ အလေ့အထ ထူထောင်ပေးဖို့ ရည်ရွယ်တဲ့

webinar တွေ အများကြီးကို လုပ်ပေးခွင့်ရတဲ့အတွက် ဝမ်းမြောက်မိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆိုက်ဘာအသိပညာပေးမှုတိုးမြှင့်ဖို့ ကျွန်မတို့မိတ်ဖက်တွေရဲ့ အခုလိုမျိုး စိတ်အားထက်သန်စွာ တုံ့ပြန်မှုနဲ့ ပါဝင် ကူညီပေးမှုတွေ ရရှိတဲ့အတွက်လည်း အထူးပဲဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်မိပါတယ်။” ဟု မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ US ICT Council မှ အမှုဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး Gretchen Kunze မှ ပြောကြားခဲ့သည်။

MCF မှာ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာပညာရှင်အသင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာအသင်း စတဲ့အဖွဲ့ခွဲတွေနဲ့အတူ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဒေသဆိုင်ရာ အသိုက်အဝန်းတွေကို သူတို့ရဲ့ ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုတွေ မျှဝေပေးဖို့ အလွန်အမင်းစိတ်အား ထက်သန်နေကြတဲ့ အဖွဲ့ဝင်တွေ နိုင်ငံတစ်ဝန်းမှာရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အခုလိုမျိုးအချိန်ကာလမှာ ကလေးတွေ၊ မိဘတွေ၊ အလုပ်သမားတွေနဲ့ အလုပ်ရှင်တွေကို အသိပညာပေးဖို့ အလွန်အမင်း အရေးကြီးလှပါတယ်” ဟု မြန်မာနိုင်ငံကွန်ပျူတာအဖွဲ့ချုပ် ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဦးရဲရင့်ဝင်းမှ ပြောကြားခဲ့သည်။

MCM ၏ Facebook စာမျက်နှာတွင် ပြုလုပ်နေဆဲဖြစ်သည့် ပညာပေးမှုအပြင် MCM မိတ်ဖက်များသည် ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးနှင့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်အလက်ကာကွယ်မှု၊ ဒစ်ဂျစ်တယ်ငွေပေးချေမှုအား ဘေးကင်းစွာလုပ်ဆောင်မှု၊ Social Engineering နှင့် သတင်းအချက်အလက်အမှားများ၊ အွန်လိုင်းကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုအတွက် ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေး၊ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်များနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးများအတွက် ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေး၊ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးမူဘောင် ထူထောင်ရေးကဲ့သို့ အကြောင်းအရာများ အတွက် webinar များနှင့် အွန်လိုင်းဆွေးနွေးပွဲများစွာကို စီစဉ်လုပ်ဆောင်နေသည်။

Media Contact:
Pyae Phyo Aung, RICE
09792587843
pyaephyo.aung@ricecomms.com